

Jaarverslag stichting WakK 2025.

Afgelopen jaar is rustig voortgekabbeld. De lopende projecten krijgen de tijd om tot wasdom te komen.

Er zijn wat ontwikkelen in de doelstelling van stichting WakK. Naar aanleiding van een bezoek van een bemiddeld echtpaar aan de projecten van stichting WakK. Dit echtpaar heeft besloten om eigenstandig donaties te doen aan projecten die hun voorkeur hebben. Zo kreeg Jozef Sekiku van radio Fadeco een donatie van 1000 euro. Father Antidius van Esiimi primary English school is door hen uitgenodigd voor een bezoek aan Nederland. Ook kreeg stichting WakK een donatie van 1000 euro van hen. Jos heeft de begeleiding gedaan op afstand, om de reis in goede banen te leiden. Verder is er een ontwikkeling binnen stichting wakK om een twee sporen beleid te gaan hanteren. Enerzijds projecten zonder return on investment, maatschappelijke projecten en anderzijds projecten met return on invest dus kansrijke investeringen in een bedrijf dat werkgelegenheid kan creëren.

Jos Duindam is na 7 jaar afwezigheid samen met zoon en schoondochter en 3 kleinkinderen afgereisd naar Kagera op eigen kosten. Het werd een mooi weerzien en Mugana is volop in beweging. Er zijn vele positieve ontwikkelingen in het gebied. De ontwikkeling van Mugana als pelgrimsplek krijgt vorm. De eerste stappen zijn gezet om een hotel te realiseren door het bisdom van Bukoba. Lineke Duindam heeft een ant project , met "black soldier flies" samen met Aurelia Nigrwa Kamuzora op haar plot in Kituntu gerealiseerd. Zij heeft hiervoor haar kerstbonus geïnvesteerd van 300 euro.

18 januari 2026 Lineke Duindam.

Vervolg jaarverslag door Jos:

Begin januari was er een donatie van 175 euro aan Kolping ,de sympathieke technische school in Kagondo . De school is een trekker kwijtgeraakt door een sterfgeval. We hopen dat de school het op eigen kracht kan voortzetten.

Verder is er een mooie oplossing gekomen voor het Lineke huis in Mugana, waar we zoveel mooie jaren hebben doorgebracht tijdens de winterperiode. Het huis wordt voor een symbolisch bedrag verhuurd aan Esiimi Schools. De school is in 2019 opgericht door professor Kilama, met als doel het onderwijs te verbeteren in Mugana. In 2023 is de school als Private Primary School doorgeschoven naar Bisdom Bukoba onder de bezielende leiding van Pater Antidius. De school tegenover het Lineke huis gelegen, had een groot probleem om onderwijzers te huisvesten. Nu is dat probleem opgelost. In het Lineke Huis zullen o.a. St Charles zusters uit Oeganda gehuisvest worden, zij gaan les geven in het Engels op de basisschool. Er is afgesproken, dat de school het Linekehuis in prima staat onderhoudt zonder dat WakK hier voor betaalt. Voortvarend is meteen de watervoorziening verbeterd en bij ons bezoek in december 2025 zag het huis er dan ook zeer goed verzorgd uit. Als bestuursleden of geïnteresseerden het huis willen gebruiken, dan wordt er in overleg ruimte gemaakt. Dat ging uitstekend afgelopen december. Zusters en personeel zorgen voor voeding en houden het huis schoon. De gasten voelden zich echt thuis.

WakK is verder gegaan op de ingeslagen weg. Er is 4000 euro uitgegeven aan bosbouw rond Bukoba en Kashekela. In december hebben we Kashekela bij Kagondo bezocht. De aanplant, wat we 7 jaar geleden hebben achtergelaten is uitgegroeid tot een enorm bos van 200 acres (80 ha.). Hiervan is 25% Avocado . Dit is jonge aanplant van 2024. Overig is gemengd bos met veel Pinus. Het mooie is nu, dat tussen het naaldhout veel lokale jonge boompjes (Mihumula ) groeien. Stanslaus vertelt, dat de zaadjes uitgepoept worden door vogels en door de gunstige omstandigheden dit jaar groeien die allemaal uit.

Stanslaus heeft 2 boomkwekerijen. Een grote in Muleba, waar hij ook zijn werk heeft voor het ministerie van visserij. Verder heeft hij bij zijn huis in Kashekela (Bukoba) een kwekerij met sierpalm en Mihumula. Deze laatste zaait hij niet uit. Jonge zaailingen pakt hij op onder de enorme Mihumula naast zijn huis. Deze hebben we 8 jaar geleden geplant.

Father Deo heeft meerdere boomkwekerijen. We bezoeken de kwekerij bij Rumuli. Door het gunstige weer is deze bijna leeg. Er staan nog enkele honderden Mihumula. Father Deo is zeer actief geweest. Hij heeft voorlichting gegeven op scholen. Leerlingen van diverse scholen hebben een fruitboom mee naar huis gekregen. Dus op veel plaatsen komen Mango en Avocado bomen. De juiste aantallen komen nog.

We hebben veel vertrouwen in deze projecten. Daarom wil WakK deze bosprojecten voortzetten. Father Deo heeft een 5 jarenplan ingediend om in alle parochies van het bisdom deze projecten uit te breiden. We hopen, dat onze sponsors bereid zijn om door te gaan met het begeleiden van bosprojecten.

Bezoek aan de Bisschop. In het kader van de overdracht van het Linekehuis waren we uitgenodigd bij de bisschop van Bukoba te Ntungamo. Pater Antidius was ook aanwezig. Alle aandacht voor de overdracht. Wij koppelden dit bezoek om onze missie te motiveren. Alle ongebruikte landerijen in het bisdom benutten en zoveel mogelijk natuur herstellen. De bisschop wil, dat we enkele weeskinderen (4) helpen om schoolgeld te betalen. Dat kan, maar dan moet er meer ruimte komen voor bosbouw. Zo helpen we kinderen naar school en komt er meer bos. Pater Antidius wil op de Esiimi School in Mugana een eigen boomkwekerij opzetten als leerobject voor de school. Zo kan er samen iets moois ontstaan.

Fadeco. Al lang vanaf 2006 heeft WakK een relatie met Joseph Sekiku. In het verleden zijn er containers met 2 tractoren computers en kleine windturbines naar Kayanga gegaan. We hebben geholpen met Radio Fadeco. We hebben in Nyakasimbi een enorme regenton gefinancierd. Dhr. Sekiku heeft samen met Stichting WakK bij 8 scholen in Karagwe enorme Pandacookers geïnstalleerd. In 2025 zijn hiervan 4 cookers geïnstalleerd. Dit project heeft WakK samen met Wilde Ganzen uitgevoerd. In 2025 was de bijdrage van WakK 2625 euro. Joseph Sekiku wil een eigen eco-logement openen, maar financieel wordt dat moeilijk. WakK heeft hier in 2025 1000 euro aan bijgedragen.

Ja en dan wilde Esiimi ook 2 Pandacookers en wel voordat het schoolseizoen begon. Eigenlijk kon dat niet, maar omdat WakK een gulle gever kent, kunnen we 1000 euro bijdragen aan dit project. Ongeveer 60% van de kosten. De rest betaalt Esiimi zelf. Dit is meteen het eerste project van 2026. De 2 cookers zijn inmiddels geïnstalleerd en al volop in bedrijf.

Kituntu. GEPAT Professor Aurelia Kamuzora. We zijn 2 dagen in Kituntu. Onze relatie met GEPAT dateert vanaf 2008. We hebben als WakK flink meegeholpen met het ontstaan van het centrum. Er was alleen een heuvel met gras. Nu staat er een levendig centrum met logement en gebouwen. Er werken een 15-tal mensen, meest vrouwen. Het centrum heeft nu 80 acres land (32 ha.) . Hiervan is de helft bos, 25% bos met ook bananen en koffie. 25% is nieuw aangeplant met koffie. Er zijn een 40tal geiten, die in een ren lopen en een nachthok. Daarnaast veel konijnen en dan nog eenden, kalkoenen en kippen. Er zijn plannen om ook nog enkele koeien te gaan houden. De dieren zijn vooral belangrijk voor de mest om de koffie goed te laten groeien. Koffie wordt biologisch verbouwd. Samen met GEPAT leden wil Aurelia de koffie gaan bewerken (schillen) en eventueel branden. Hiervoor wordt een investeringsplan gemaakt. Als dit er gedegen uitziet, zou WakK hieraan mee willen werken, als investeringspartner. Geld lenen in Tanzania is zeer moeilijk, omdat de overheid er meteen een deel van wil hebben. We moeten kijken, wat mogelijk is. Eerst een goed bedrijfsplan en dan kijken of onze partners ook mee willen doen.

Verder zoals boven genoemd, heeft Lineke het "black Soldier Flies" idee met succes aangekaart bij Aurelia. Dit is meteen opgepakt. De vliegen leggen eieren in het gehakseld organisch afval. De eitjes brengen larven, die het afval omzetten in vruchtbare mest en eiwitrijk kippenvoer. Het kan heel simpel allemaal en kan misschien oplossingen geven.

Het was een hoopgevend bezoek aan Kagera en onze partners hebben mooie plannen. WakK gaat zich voor de rest van dit jaar vooral richten op agro-forestry rond Bukoba en Kituntu. Panda cookers zijn al geplaatst in Mugana.

We zijn gestopt met projecten in Sumbawanga. In het verleden hebben we hier veel geld en energie in gestoken, maar als er geen vooruitgang is, dan is het beter te stoppen. Ook de projecten met Pater Gratian zijn we gestopt. Het bleek dat hij ons geld voor heel andere dingen gebruikte. Niet alles verloopt succesvol. We zien, dat de projecten die we in stand houden, meer brengen dan alleen onze investeringen.

Nu wil ik onze webmaster Machiel in het zonnetje zetten. Hij verzorgt al jaren belangeloos onze website. Machiel bedankt en we hopen samen nog lang verder te kunnen. Daarnaast onze hoofdsponsors De Bouwkamp en Wilde Ganzen. Zonder jullie was het werk van WakK marginaal gebleven. Maar natuurlijk wil ik alle andere sponsors niet vergeten, Hartelijk dank voor jullie goede gaven ieder jaar weer.

Zurich 18-01-2026

Jos Duindam

Casper de Roblesdijk 66

8751 TK Zurich Fryslân